

Grécko je optimistické, že nasledujúci týždeň dosiahne dohodu s eurozónou.

Zacyklenie situácie s Gréckom vedie k absurdným kauzám.

Grécko je optimistické, že nasledujúci týždeň dosiahne dohodu s eurozónou ohľadom uvoľnenia ďalšej tranže pomoci, ktorá ostala zaseknutá po zmene vlády na prelome rokov.

Do tejto vety by sa dalo zhrnúť dianie posledných 5-6 týždňov ohľadom Grécka a eurozóny. Nekonečné núdzové stretnutia premiéra Tsiprasa, či ministra financií Varoufakisa raz s

Merkelovou, inokedy s Dijsselbloemom, potom Schaeublem, alebo rovno so všetkými naraz. Úsmevy so stvrdnutými rysmi, prosby, aj silácke reči.

Výsledok je vždy rovnaký. Eurozóna prehlási, že Gréci na tom ešte musia popracovať. Grécki politici doma prehlásia, že Trojke neustúpia už ani o piad. Z gréckych bánk odíde zase pár sto miliónov eur (podľa čerstvých štatistík vo februári odišlo 7,8 miliardy eur, tj. asi 5 % vkladov). Grécka centrálna banka príde s prosíkom za ECB, aby jej tá dovolila používať núdzové poskytovanie likvidity (ELA) vo väčšom rozsahu. ECB to vždy povolí, hoci v menšej miere, ako Gréci chceli (najnovšie ECB zvýšila limit ELA pre Grécko o miliardu na 71 miliárd eur, ešte v novembri bol limit 60 miliárd).

Štátna pokladnica každý týždeň zúfalo povymetá všetky kúty, aby našla peniaze.

Štátna pokladnica každý týždeň zúfalo povymetá všetky kúty, aby našla peniaze na aktuálnu výplatu dôchodkov, či splátok dlhu Medzinárodnému menovému fondu (dlh voči dočasnému eurovalu sa začne splácať až o niekoľko rokov). Vláda kaniibalizuje hotovostné rezervy štátnych podnikov, najnovšie požiadala už aj verejných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, aby na štát previedli rezervu 50 miliónov eur, ktorú majú na platy zdravotníkov.

Okrem uvoľnenia tranže pomoci sa Tsiprasovci snažia získať peniaze z eurosystému aj inými spôsobmi. Skúšajú to zvýšením limitu pre krátkodobý dlh (nastavený na 15 miliárd eur, financujú ho takmer výlučne grécke banky), dosiaľ však opakovane neúspešne. Skúšajú to vrátením 1,2 miliardy z dočasného eurovalu, čo tam poslali vraj omylom minulý mesiac navyše, keď vracali eurovalu časť dlhopisov určených na rekapitalizáciu bánk. Opäť neúspešná žiadosť. Médiá a inštitúcie zatiaľ pokračujú v tipovacej súťaži, kedy Grécku dôjdu peniaze. Kathimerini hlási 30. marec, Komisia to vidí na 9. apríl a Reuters na 20. apríla. Prvý apríl zatiaľ netipoval nikto.

Kauzou minulého týždňa bol zdvihnutý prostredník ministra financií Varoufakisa.

Najhorúcejšou a zároveň najbizarnejšou kauzou minulého týždňa bol zdvihnutý prostredník ministra financií Varoufakisa, ktorého niektorí pri tejto príležitosti premenovali na

Vo Francúzsku prebehli regionálne voľby, v ktorých vyhrala stredo-pravá UMP.

Varoufakerisa. Ten údajne pred vyše rokom, ešte ako politický kandidát ukázal známe hanlivé gesto smerom k nemeckým požiadavkám počas príhovoru. Pár dní po vypuknutí nemeckej mediálnej búrky rozhorčenia nemecký komik Jan Böhmermann vyhlásil, že video účelovo zostrihal, aby kauzu vyvolal. Úplná komédia nastala o pár dní, keď ten istý človek povedal, že si zostrihanie vymyslel a Varoufakis gesto skutočne ukázal. Vcelku bizarné problémy vzhľadom k tomu, že sa bavíme o ekonomickom kolapse členského štátu EÚ, čo povieťe?

Vo Francúzsku prebehli regionálne voľby, v ktorých vyhrala s 32,5 % hlasov stredo-pravá UMP bývalého prezidenta Sarkozyho. Všetky oči však boli na výsledkoch Národného frontu Marine Le Pen. Ten s 25 % dosiahol historický úspech a porazil 21 % Hollandeho socialistov. V poslednú marcovú nedeľu prebehne ešte aj druhé kolo, no Marine Le Pen už teraz nemusí šetriť odvážnymi vyhláseniami. A nešetrí: „Ak ma ľudia [v roku 2017] zvolia prezidentkou, o šesť mesiacov neskôr bude referendum o vystúpení z EÚ,” zaznelo z jej úst v televíznom interview. Britské referendum tak môže dostať konkurenta.

Naopak, v Andalúzskych regionálnych voľbách príliš neuspela anti-euro strana Podemos, keď získala len 15 kresiel zo 109, ďaleko za 47 kreslami socialistov a 33 kreslami vládnucich konzervatívcov. Môžeme hádať, či na španielskych voličov zaberá odstrašujúci efekt Grécka, v ktorý dúfajú španielski konzervatívci aj socialisti.

Nemali by sme zabúdať, že veľké veci sa dejú aj mimo hraníc EÚ. Menší štátny bankrot sa chystá pár kilometrov východne od Košíc. Balík 15 miliárd dolárov ukrajinského dlhu čaká v nasledujúcich štyroch rokoch reštrukturalizácia (hoci MMF radšej používa menej boľavý termín „dlhová operácia“). Zatiaľ však nie je isté, či pôjde „len“ o predĺženie splatnosti, alebo sa natvrdo odpíše časť istiny.

Schválil tento týždeň francúzsky parlament nejakú bláznivú reguláciu? Ale samozrejme, že váhate! Všetky nové komerčné budovy vo Francúzsku budú musieť mať na streche trávnik, alebo solárne panely. Očakávame, že v záujme záchrany Zeme (a švajčiarskych kont príslušných lobistov) populárne baretky na hlavách Francúzov čoskoro nahradia povinné črepníky s lopúchmi.

Brusel skúša povinné zavedenie jednotného daňového základu pre firmy.

Ale chystajú sa aj menej veselé, celoeurópske regulácie. Hoci by veľmi chcel, Brusel sa nedará zakázať konkurenciu daňových sadzieb medzi členskými štátmi. Preto to skúša aspoň povinným zavedením jednotného daňového základu pre firmy (tj. metodiky vyrátania sumy, z ktorej sa platia dane) vo všetkých členských štátoch. Takéto opatrenie by výrazne obmedzilo možnosť krajín súťažiť o čo najefektívnejší daňový systém testovaním vlastných politík. Zničenie konkurenčného prostredia medzi politikmi jednotlivých štátov nevedí, hlavne aby sa podarilo vybrať viac daní!

S pozdravom

Martin Vlachynský
26.3.2015